บทที่ 5
วิเคราะห์สรุป

5.1 การวิเคราะห์กระบวนการก่อสร้าง

การแบ่งกระบวนการก่อสร้างในต่างประเทศ มีการจัดลักษณะงานออกเป็นหมวดหมู่ที่ชัดเจนเป็นมาตรฐาน โดยแบ่งแยกเป็นงานแต่ละประเภท และจะแยกรายการย่อยลงไปอีกเพื่อให้ครอบคลุมงานทุกประเภท ทั้งนี้เพื่อใช้เป็นรหัสเรียกชื่องาน และใช้ในการสื่อสารรวมกันทั้งระบบของการบริหารงานก่อสร้าง การจัดประเภทของงานก่อสร้างเป็นหมวด ๆ ของมาตรฐานยุโรป แบ่งเป็น 9 หมวด สำหรับในอเมริกา มีการจัดแบ่งงานก่อสร้างเป็น 16 หมวด โดยมีหมวดหลักแสดงไว้ด้านบนโดยแต่ละหมวดจะแยกย่อยเป็นหัวข้องานแต่ละประเภท

รูปแบบสามารถนำมาจัดเป็นแนวทางในการเขียนรายการก่อสร้าง และในทำนองเดียวกันสามารถกำหนดเป็นหัวข้อในบัญชีปริมาณงานได้เช่นเดียวกัน

สำหรับในประเทศไทย รูปแบบที่มีมาตรฐานยังไม่มีการกำหนดขึ้นอย่างเป็นทางการแต่โดยทั่ว ๆ ไปก็ยึดจากแนวทางของ Ci / sfb และ CSI format เป็นหลักโดยปรับให้เหมาะสมกับงานก่อสร้างในประเทศไทย ซึ่งมักจะเรียกหัวข้อตามขั้นตอนของงานก่อสร้างเป็นหลัก ฉะนั้นการเลือกใช้กระบวนการก่อสร้างแบบใดนั้นก็ขึ้นอยู่กับชนิดของงานก่อสร้าง และการตัดสินใจของผู้บริหารงานก่อสร้างนั้นว่าจะเลือกใช้กระบวนการก่อสร้างแบบใดที่จะหมาะสมที่สุด กับการก่อสร้างนั้น ๆ แต่โดยส่วนใหญ่แล้วการก่อสร้างอาคารในประเทศไทย จะเลือกยึดการแบ่งหัวข้องานก่อสร้างแบบของไทยเป็นหลัก เพราะการแบ่งหัวข้องานก่อสร้างแบบของไทยนั้นครอบคลุมเนื้อหางานก่อสร้างมีการรวบรวมหมวดงานย่อยเป็นหมวดงานหลักได้เด่นชัด และสามารถติดต่อสื่อสารเข้าใจได้ง่ายทั้งนี้เพราะการแบ่งหัวข้องานก่อสร้างแบบของไทยนั้น ได้เลือกหัวข้อหลักต่าง ๆ ที่สำคัญของแบบ Ci / sfb และ CSI format มาทำการปรับให้เหมาะสมกับการดำเนินการบวนการก่อสร้างทั่ว ๆ ของไทย ยกตัวอย่างเช่น ถ้าพูดถึงงานโครงสร้างคอนกรีตเสริมเหล็กใต้ระดับดินส่วนใหญ่แล้วก็จะบอกได้เลยว่า งานโครงสร้างคอนกรีตเสริมเหล็กใต้ระดับดินประกอบด้วยงาน คสล. (ฐานราก, ตอม่อ, การยึดฐานราก, คานคอดิน) งานไม้แบบ เป็นต้น ซึ่งแบบนี้จะง่ายต่อการติดต่อสื่อสาร ง่ายต่อการควบคุมของช่างที่คุมงาน และง่ายต่อการตรวจสอบของผู้ตรวจสอบ ฉะนั้นแล้วจึงเห็นได้ว่าการก่อสร้างอาคารส่วนใหญ่ในประเทศไทยจะยึด การแบ่งหัวข้องานก่อสร้างของประเทศไทย ซึ่งจากการวิเคราะห์รูปแบบของกระบวนการก่อสร้างของสถานที่ก่อสร้างจะเห็น

ว่าการก่อสร้างอาคารนั้นประกอบไปด้วย งานเตรียมการก่อสร้าง/ งานชั่วคราว งานถมดินบริเวณก่อสร้างและงานวางผัง งานโครงสร้าง-โยธา งานสถาปัตยกรรมงานติดตั้งสุขภัณฑ์ ระบบสุขาภิบาล ระบบท่อ ระบบไฟฟ้าและสื่อสาร ระบบท่อดวัน-ระบบปรับอากาศ-ระบายอากาศ ระบบลิฟต์ งานถนนทางเข้าลานจอดรถ งานบริเวณ ปรับที่/ปลูกหญ้า รื้อถอน/ทำความสะอาดซึ่งมีรูปแบบส่วนใหญ่เหมือนกับการแบ่งหัวข้องานของประเทศไทย ซึ่งผู้ควบคุมงานก่อสร้างเป็นผู้จัดทำขึ้นมาและมีความสำคัญมาก เพราะการจัดทำการแบ่งหัวข้องานก่อสร้างนั้นเปรียบเสมือนหนึ่งเป็นเครื่องชี้นำเป็นแนวกำหนดรายละเอียดของรายการก่อสร้างซึ่งจะทำได้ครบถ้วนหรือไม่นั้นขึ้นอยู่กับการกำหนดหัวข้องานด้วยเช่นกันและจะสังเกตเห็นว่าถ้าเป็นงานก่อสร้างขนาดใหญ่จะแบ่งหัวข้องานได้มากกว่างานก่อสร้างขนาดเล็กซึ่งไม่มีกฎเกณฑ์เฉพาะเจาะจงลงไปแต่ประการใด ฉะนั้นจึงอาจจะกล่าวได้ว่าถ้าผู้ควบคุมงานก่อสร้างจัดลำดับหัวข้องานก่อสร้างได้ดีและละเอียดแล้วงานก่อสร้างนั้นก็จะสามารถควบคุมการทำงานก่อสร้างได้ง่าย นอกจากนั้นยังสามารถประเมินผลงานการก่อสร้างนั้นว่ามีความก้าวหน้าเป็นอย่างไรเมื่อเทียบกับแผนงานที่ได้วางไว้และจะได้หาวิธีการแก้ไขเพื่ออให้งานนั้นดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุดซึ่งจะเป็นผลดีต่อผู้ควบคุมงานก่อสร้าง ผู้รับเหมา ผู้ว่าจ้าง และทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องทุกคน

5.2 การเปรียบเทียบข้อมูลจากสถานที่ก่อสร้างกับข้อกำหนดมาตรฐาน

จากการเก็บข้อมูลในสถานที่ก่อสร้างต่าง ๆ ภายในมหาวิทยาลัยนเรศวร ครบทุกจุดตามที่ได้วางแผนการทำงานไว้แล้ว จึงได้มีการนำข้อมูลต่าง ๆ มาเปรียบเทียบกับข้อกำหนดมาตรฐานดังตารางที่ 5.1

ตารางที่ 5.1 แสดงการเปรียบเทียบข้อมูลที่ได้จากสนามกับข้อกำหนดมาตรฐาน

ลักษณะ/การทำงาน	ข้อมูลที่ได้จากสนาม	ข้อกำหนดมาตรฐาน
1. การขุดดิน	คนงานไม่ใส่ถุงมือและรองเท้าหุ้มส้นในการทำงาน	การทำงานต้องใส่ถุงมือ และรองเท้าหุ้มส้นในการทำงาน เพื่อป้องกันอุบัติเหตุ

ลักษณะ/การทำงาน	ข้อมูลที่ได้จากสนาม	ข้อกำหนดมาตรฐาน
2. การวางของวัสดุก่อสร้าง	คนงานว่างวัสดุก่อสร้างไม่เป็นระเบียบ	การวางวัสดุก่อสร้างต้องวางเป็นระเบียบ เพื่อความสะดวกในการนำไปใช้ และลดอุบัติเหตุ
3. การเจาะรู	คนงานไม่ทำการปิดปากหลุมที่ทำการเจาะรูขนาดใหญ่	เมื่อทำการเจาะหลุมจะต้องทำการปิดปากหลุมที่ทำการเจาะป้องกันคนตกลงไปได้
4. การทิ้งขยะ	คนงานทิ้งขยะจากที่สูงโดยไม่มีปล่องทิ้งขยะ	การก่อสร้างอาคารสูง ต้องมีการทำปล่องทิ้งขยะ เพื่อความปลอดภัยของคนที่อยู่ด้านล่าง
5. การทำงานในที่สูง	คนงานทำงานในที่สูงโดยไม่ใส่เข็มขัดนิรภัย	การก่อสร้างอาคารสูงต้องให้คนงานที่ทำงานบริเวณที่สูงใส่เข็มขัดนิรภัย
6. ราวกันตก	อาคารก่อสร้างไม่มีราวกันตก	ในการก่อสร้างอาคารสูงบริเวณที่คนงานใช้งานเป็นประจำจะต้องทำราวกันตก เช่น บันได
7. การต่อสายไฟ	การต่อสายไฟคนงานติดตั้งต่อสายไฟโดยไม่ปลอดภัย	อุปกรณ์ไฟฟ้าต้องไม่มีรอยต่อหรือต่อแยก สายไฟและอุปกรณ์ไฟฟ้าต้องไม่ชำรุด ถ้าต่อต้องมีฉนวนหุ้มสายไฟ
8. การตอกเสาเข็ม	คนงานปีนปั้นจั่นตอกเสาเข็ม โดยไม่มีเข็มขัดนิรภัย	นายจ้างต้องจัดอุปกรณ์คุ้มครองความปลอดภัยให้กับลูกจ้างตามลักษณะงาน
9. บริเวณเขตก่อสร้าง	บริเวณเขตที่ทำการก่อสร้างไม่สะอาดและไม่มีการทำรั้วกำหนดเป็นบริเวณเขตก่อสร้าง	ให้จัดทำรั้วหรือคอกกั้น และปิดประกาศแสดงเขตก่อสร้างโดยรอบบริเวณเขตก่อสร้าง
10. การเชื่อม	คนงานเชื่อมเหล็ก โดยไม่ใส่ถุงมือและหน้ากากป้องกันสายตา	การทำการเชื่อม ลูกจ้างจะต้องใส่ถุงมือ และหน้ากากป้องกันสายตา

ลักษณะ/การทำงาน	ข้อมูลที่ได้จากสนาม	ข้อกำหนดมาตรฐาน
11. ลักษณะของสำนัก-งานชั่วคราว	ได้มาตรฐาน	จะต้องสะอาด เป็นระเบียบ และได้มาตรฐาน
12. ลักษณะของห้องน้ำคนงานชั่วคราว	ไม่ได้มาตรฐาน ไม่เป็นระเบียบ	จะต้องเป็นระเบียบ ถูกตามลักษณะและได้มาตรฐาน
13. นั่งร้านและค้ำยัน	นั่งร้านใช้เหล็กแป๊ปแคบ ๆ อาจตกลงมาได้	พื้นนั่งร้านต้องมีความกว้างไม่น้อยกว่า 35 cm. และทำการราวกันตกจากพื้นนั่งร้าน 0.40-1.10 m. โดยรอบ ๆ นอกนั่ง-ร้าน
14. การผูกเหล็กยกของยกปั้นจั่น	ทำการผูกอันตรายด้านเดียว	ต้องปฏิบัติตามรายละเอียดคุณลักษณะ และคู่มือการใช้งานของปั้นจั่นอย่างเคร่งครัด
15. บ้านพักคนงาน	ไม่ได้มาตรฐานเท่าที่ควร ไม่มีระเบียบ	บ้านพักชั่วคราวของคนงานจะต้องเป็นระเบียบและได้มาตรฐาน
16. ลิฟต์	บรรทุกคนมากเกินอัตรา	ต้องมีป้ายติดจำนวนที่ขึ้นลิฟต์ได้มากที่สุดต่อครั้ง
17. การเจาะคอนกรีต	คนงานไม่ใส่ที่ครอบหูลดเสียงรบกวน	ขณะทำงานถ้าเสียงดังมากต้องใส่ที่ครอบหูลดเสียงรบกวน

จากการเปรียบเทียบข้อมูลที่ได้จากสนาม กับข้อกำหนดมาตรฐานจะเห็นว่า การทำงานในสนามให้ความสำคัญของความปลอดภัยน้อยมาก ทำให้เกิดอุบัติเหตุในการทำงานบ่อยครั้ง ซึ่งจะทำจะให้ประสิทธิภาพของการทำงานลดน้อยลง ผู้ควบคุมงานก่อสร้าง ผู้รับเหมา รวมไปถึงคนงานก่อสร้าง ควรให้ความสำคัญกับความปลอดภัย และทำตามข้อกำหนดมาตรฐานที่กำหนดให้อย่างเคร่งครัด จะทำให้เกิดอุบัติเหตุในการทำงานที่เกิดขึ้นลดน้อยลง และประสิทธิภาพของการทำงานจะสูงขึ้น

5.3 การวิเคราะห์การจ่ายเงินค่าทดแทน

จากการศึกษาและตรวจสอบตามหน่วยงานก่อสร้างภายในเขตมหาวิทยาลัยนเรศวร อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก พบว่า บริษัทที่ทำการก่อสร้างสิ่งต่าง ๆ ภายในเขตมหาวิทยาลัยนเรศวรได้ทำประกันสังคม และส่งเงินสมทบกองทุนเงินทดแทนตามกฎ ระเบียบ และข้อบังคับของกระทรวงแรงงาน และสวัสดิการสังคม ที่ว่าด้วย เรื่อง การจ่ายเงินค่าทดแทน แต่จำนวนคนงานที่เคยเกิดอุบัติเหตุยังได้รับเงินทดแทนน้อยมาก เมื่อเทียบกับจำนวนคนงานที่เคยเกิดอุบัติเหตุทั้งหมด

ทั้งนี้จะเห็นได้ว่าจากการทำแบบประเมินและสอบถามของคนงานทั่ว ๆ ไปที่เคยเกิดอุบัติเหตุ จำนวน 50 คน จะเห็นได้ว่าจำนวนคนงานที่ได้รับบาดเจ็บจะได้เงินค่าทดแทนน้อยมากคิดเป็น 16% เมื่อเทียบกับคนงานที่ได้รับบาดเจ็บทั้งหมด และจะเห็นได้ว่าคนงานส่วนใหญ่ไม่รู้เรื่องเกี่ยวกับข้อกำหนดการจ่ายค่าทดแทนเลย โดยมีส่วนน้อยเท่านั้นที่จะพอรู้เรื่องของข้อกำหนดการจ่ายค่าทดแทน ทั้งนี้เป็นเพราะสาเหตุมาจากคนงานก่อสร้างโดยส่วนใหญ่แล้วเป็นคนที่มีระดับการศึกษาต่ำไม่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องการจ่ายเงินค่าทดแทน ทำให้เมื่อเกิดอุบัติเหตุขึ้นเพียงเล็กน้อยมักจะปล่อยปละละเลยที่จะไม่ทำเรื่องขอเบิกเงินค่าทดแทน เมื่อเกิดอุบัติเหตุจากกองทุนเงินทดแทนและคนงานส่วนใหญ่เป็นลูกจ้างรายวันหรือมีอายุการทำงานไม่นานทางบริษัทรับเหมาจึงไม่ได้ทำประกันสังคมให้

จากการทำแบบประเมินและสอบถามของผู้ควบคุมดูแลเกี่ยวกับการจ่ายค่าทดแทนเมื่อเกิดอุบัติเหตุจะเห็นได้ว่าผู้ควบคุมดูแลส่วนใหญ่ให้ความสนใจเกี่ยวกับการจ่ายค่าทดแทนอยู่ในระดับน้อยถึงระดับปานกลางเท่านั้นซึ่งจะพอสรุปได้ว่าผู้ควบคุมดูแลไม่เล็งเห็นถึงการจ่ายเงินทดแทนที่เป็นเช่นนี้ก็อันเนื่องมาจากเหตุผลหลาย ๆ ประการ ดังต่อไปนี้

- จำนวนคนงานที่เกิดอุบัติเหตุจากการทำงานก่อสร้าง มีจำนวนน้อยเมื่อเทียบกับจำนวนคนงานก่อสร้างทั้งหมด
- อุบัติเหตุที่เกิดในแต่ละครั้งไม่รุนแรง จนต้องเสียค่าใช้จ่ายในการักษาพยาบาลมาก หรืออาจทำการรักษาเองก็หาย และเสียค่าใช้จ่ายไม่มาก อีกทั้งรวดเร็ว

ซึ่งความคิดดังกล่าวเป็นความคิดที่ผิด เมื่อคนงานเกิดอุบัติเหตุขึ้นไม่ว่าอุบัติเหตุนั้นจะเล็กน้อยหรือมากก็ตาม ควรทำเรื่องขอเบิกเงินค่าทดแทนเมื่อเกิดอุบัติเหตุจากกองทุนเงินทดแทน เพราะเป็นสิทธิพึงได้จากการทำประกันสังคม

จากการสอบถามพูดคุยกับคนงานก่อสร้างทั่ว ๆ ไปเกี่ยวกับคนงานที่ประสบอุบัติเหตุและได้รับบาดเจ็บ นายจ้างจะพาไปรักษาพยาบาลโดยจะหยุดงานให้ตามความเหมาะสมโดยช่วงที่หยุดงานก็จะไม่ได้รับค่าแรงรายวันเหมือนปกติ ซึ่งเป็นเรื่องเสียเปรียบของคนงานก่อสร้างทั่ว ๆ ไปของประเทศไทย ที่ไม่ได้รับเงินค่าทดแทน และเงินประจำวันที่หยุดรักษาพยาบาล ฉะนั้นจึงมีแนวทางการแก้ไขเพื่อให้มีการจ่ายเงินค่าทดแทน ให้เป็นไปตามกฎ ระเบียบ และข้อบังคับ ของกระทรวงแรงงาน และสวัสดิการสังคมนั้น รัฐบาลควรมีหน่วยงานที่สามารถทำการตรวจสอบบริษัทก่อสร้างในพื้นที่ต่าง ๆ และบริษัทก่อสร้างต้องมีบุคลากรที่มีความรู้เกี่ยวกับเรื่องการจ่ายเงินค่าทดแทนให้แก่คนงานผู้ปฏิบัติงาน รัฐบาลมีการจัดให้มีการให้ความรู้เรื่องการจ่ายเงินค่าทดแทนแก่คนงานก่อสร้าง ณ ที่หน่วยงานก่อสร้างควรจะมีกฎ ระเบียบ เกี่ยวกับการจ่ายค่าทดแทนติดประกาศอยู่โดยที่คนงานก่อสร้างมองเห็นหรืออ่านได้อย่างชัดเจน และเมื่อพบเห็นว่าทางบริษัทละเลยการจ่ายเงินค่าทดแทนต้องรีบจัดการเรียกร้องตามสิทธิหรือแจ้งต่อเจ้าหน้าที่กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคมทันที

5.4 การจัดการป้องกันอุบัติเหตุในงานก่อสร้าง

อุบัติเหตุในงานก่อสร้างเกิดขึ้นบ่อยครั้งและทำให้เสียงบประมาณ เสียเวลาในการก่อสร้าง ฉะนั้นเพื่อเป็นการที่จะทำให้งานก่อสร้างดำเนินไปอย่างสะดวก และรวดเร็วควรมีข้อปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดการในการป้องกันงานอุบัติในงานก่อสร้าง ดังนี้

5.4.1 การเตรียมงานก่อนการก่อสร้าง

โดยเริ่มวางแผนป้องกันอุบัติเหตุตั้งแต่การวางผังงานก่อสร้าง หรือตั้งแต่การกำหนดตำแหน่งของสิ่งปลูกสร้างชั่วคราว ซึ่งแบ่งพื้นที่บริเวณก่อสร้างออกเป็นส่วน ๆ ทั้งนี้ต้องให้เกิดความสะดวกในการก่อสร้าง ง่ายต่อการควบคุม และให้บังเกิดความปลอดภัยมากที่สุด เช่น พื้นที่ที่ใช้เก็บน้ำมันเชื้อเพลิง ควรแยกให้ห่างจากวัสดุไวไฟ เป็นต้น นอกจากนี้จะต้องมีการจัดเตรียมในเรื่องต่าง ดังนี้

(1) การจัดเตรียมเครื่องมือหรือเครื่องทุ่นแรงที่ชำรุด หรือใช้ไม่ถูกวิธี ใช้เครื่องมือไม่เหมาะสมกับลักษณะงาน จึงต้องอบรมคนงานให้ตระหนักถึงความสำคัญของเรื่องนี้

(2) การจัดเตรียมเครื่องแต่งกาย และอุปกรณ์ป้องกันอันตรายของคนงานก่อสร้าง ได้แก่ หมวกนิรภัย เครื่องป้องกันใบหน้า ที่ครอบหู ที่ปิดจมูก ถุงมือ เข็มขัดนิรภัย รองเท้านิรภัย เป็นต้น ต้องจัดเตรียมไว้ให้พร้อมมีจำนวนเพียงพอกับคนงาน และอยู่ในสภาพที่ใช้ได้ดีด้วย

(3) การจัดทำป้ายเตือน ป้ายห้าม เกี่ยวกับการทำงานเพื่อเป็นสิ่งกระตุ้นให้คนงานเพิ่มความระมัดระวังยิ่งขึ้น

5.4.2 การป้องกันอุบัติเหตุในขณะก่อสร้าง

ผู้ควบคุมงานก่อสร้างต้องถือเป็นการภาระสำคัญอย่างยิ่งที่จะป้องกันมิให้เกิดอุบัติเหตุขึ้น ซึ่งนอกจากจะกำชับคนงานให้ปฏิบัติตามกฎระเบียบอย่างเคร่งครัดแล้ว จะต้องอบรมคนงานให้ตระหนักถึงความสำคัญของอุบัติเหตุ เพราะการทำงานทุกขั้นตอนย่อมก่อให้เกิดอุบัติเหตุได้ง่ายพฤติกรรมของคนงานก่อสร้างก็มีส่วนสัมพันธ์กับการเกิดอุบัติเหตุมิใช้น้อย เช่น โดยสารไปกับกระเช้าของปั้นจั่นหอสูง หรือเข้าไปในห้องโดยสารลิฟต์จนเกินอัตราบรรทุก เป็นต้น ผู้ควบคุมงานก่อสร้างอย่าปล่อยปะละเลยเป็นอันขาด เพราะถ้าเกิดอุบัติเหตุขึ้นมาแล้วจะมีแต่ความยุ่งยากและความสูญเสียเท่านั้น

(1) การป้องกันอุบัติเหตุจากของตก การป้องกันในเบื้องต้นก็คือ การทำให้บริเวณก่อสร้างสะอาดที่สุดเท่าที่จะทำได้ จัดวางของ วัสดุให้เป็นระเบียบเรียบร้อย ตรงไหนมีช่วงเปิดก็ควรมีตาข่ายรองรับเป็นชั้น ๆ วัสดุที่ตกลงมาจะได้ค้างอยู่บนตาข่ายเหล่านั้น นอกจากนี้จะต้องมีแผงกันวัสดุ หรืออาจใช้ตาข่ายตาถี่ ๆ หรือผ้าใบป้องกันมิให้วัสดุตกลงมากเป็นอันตรายกับผู้สัญจรไปมา

(2) การป้องกันคนงานพลัดตกจากที่สูง อาจกระทำได้หลายลักษณะเป็นต้นว่า ช่องเปิดต่าง ๆ ก็ไม่ควรเปิดทิ้งไว้ และทำราวกันตกในส่วนที่เป็นระเบียง หรือพื้นที่ไม่มีผนังกั้น หรือการทำงานในที่สูง เช่น การทาสีภายนอกอาคาร คนงานต้องมีเข็มขัดนิรภัยด้วย

5.4.3 แนวทางปฏิบัติสำหรับการป้องกันอุบัติเหตุในงานก่อสร้าง

เพื่อที่จะทำให้การเกิดอุบัติเหตุลดน้อยลง ผู้ร่วมทำโครงงานวิศวกรรมโยธา จึงขอเสนอแนะแนวทางปฏิบัติสำหรับการป้องกันอุบัติเหตุดังนี้

(1) ขั้นตอนการเตรียมการ

- ก่อนการทำการก่อสร้างได้มีการอบรมปฏิบัติงานเกี่ยวกับการป้องกันอุบัติเหตุ
- บังคับให้คนงานหรือผู้ที่เข้าไปบริเวณสถานที่ก่อสร้าง แต่งกายให้รัดกุม และสวมหมวกนิรภัยทุกครั้ง

- ทำรั้วที่มีความสูงประมาณ 5.50 เมตร เป็นการแสดงขอบเขตของพื้นที่ก่อสร้าง
- ติดป้าย "ปลอดภัยไว้ก่อน" ไว้รอบบริเวณก่อสร้าง
- จัดตั้งหน่วยปฐมพยาบาลขึ้นในบริเวณก่อสร้าง
- ส่งพนักงานของบริษัทเข้ารับการอบรมการปฐมพยาบาลจากหน่วยงานของรัฐ
- ส่งตัวแทนของบริษัทเข้ารับการฝึกอบรมการการดับเพลิงจากกรมตำรวจ (ปัจจุบันเป็นสำนักงานตำรวจแห่งชาติ)
- จัดตั้งเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย
- จัดทำป้ายเตือน ป้ายห้าม และกฎระเบียบ ข้อบังคับภายในสถานที่ก่อสร้าง
- ทำการประกันสังคม และทำกองทุนเงินทดแทนกับคนงาน

(2) การป้องกันอุบัติเหตุในขณะปฏิบัติงาน

- คนงานต้องแต่งกายให้รัดกุม สวมใส่อุปกรณ์ป้องกันอันตรายในขณะปฏิบัติงาน
- การป้องกันวัสดุตกมีการป้องกันดีพอสมควร
- มีการป้องกันคนตกจากที่สูง
- ผู้ควบคุมงานก่อสร้างจะเป็นผู้สอดส่อง ดูแลให้คนงานสวมใส่เครื่องป้องกันอันตราย
- ลิฟต์โดยสารกำหนดให้บรรทุกได้ 12 คน บรรทุกน้ำหนักได้ไม่เกิน 1,110 กิโลกรัม
- ระบบแสงสว่างติดตั้งโดยสปอร์ตไลท์ และติดตั้งไว้ที่แขนของปั้นจั่นหอสูง
- การป้องกันอุบัติเหตุจากไฟฟ้า โดยติดป้าย "ระวังไฟฟ้าดูด" ไว้ด้วย
- การเก็บรักษาวัสดุที่ไวไฟ ได้ทำโครงการเหล็กครอบไว้เพื่อป้องกันการกระแทกและเก็บในที่ร่ม
- มีการกำหนดกฎรักษาความปลอดภัย และข้อปฏิบัติในการทำงานของคนงานก่อสร้าง

เนื่องจากอุบัติเหตุในงานก่อสร้างเกิดขึ้นบ่อยครั้ง และทำให้เสียเงินงบประมาณ เสียเวลาในการก่อสร้าง ฉะนั้นเพื่อเป็นการทำให้งานก่อสร้างดำเนินไปอย่างสะดวก และรวดเร็วแล้ว ควรมีการจัดการป้องกันอุบัติเหตุในงานก่อสร้างอย่างเข้มงวด

สรุป

จากที่กล่าวมาในขั้นต้นจะเห็นได้ว่าอุบัติเหตุเกิดขึ้นได้ตลอดเวลาทั้งที่ไม่น่าจะเกิดขึ้นเลย อุบัติเหตุเหล่านี้ส่วนใหญ่สามารถป้องกันได้ ฉะนั้นควรปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ เกี่ยวกับความปลอดภัย โดยเคร่งครัด ถ้าเป็นหน่วยงานใหญ่ เช่น บริษัทก่อสร้าง หรืองานอื่น ๆ ที่มีอันตรายรอบด้าน การจัดให้มีหน่วยปลอดภัยขึ้นในบริษัทโดยมีวิศวกรความปลอดภัย (Safety Engineer) ประจำจะเป็นประโยชน์อย่างมาก เพราะจากการรวบรวมสถิติจากบางบริษัทสามารถลดอุบัติเหตุลดได้ถึง 75% นับว่าได้ผล เพราะก่อนที่จะตั้งหน่วยปลอดภัยนี้ขึ้นบริษัทต้องประสบกับปัญหาการเกิดอุบัติเหตุอย่างมากมาย เช่น ต้องสูญเสียงบประมาณปีละมาก ๆ ทำงานล่าช้า เพราะประสิทธิภาพของคนงานลดลง ทำให้ทำงานได้ไม่เต็มที่

ผู้ควบคุมงานก่อสร้างซึ่งหมายรวมถึงผู้บริหารงานก่อสร้างทั้งระบบด้วย มีส่วนเกี่ยวข้องมากในการกระตุ้น ให้ผู้ทำการก่อสร้างจัดวางมาตรการในการให้ความปลอดภัยต่าง ๆ ให้ครบถ้วน ในการจัดประชุมประสานงานเรื่องต่าง ๆ ทุกครั้งควรบรรจุหัวข้อเรื่องเกี่ยวกับความปลอดภัยอยู่ในวาระด้วยทุกครั้งเพื่อหาทางป้องกันไม่ให้เกิดอันตรายซ้ำ ๆ กันอีก หากปฏิบัติได้เช่นนี้เชื่อได้ว่าอันตรายจากการก่อสร้างลดน้อยลง และประสิทธิภาพในการทำงานจะสูงขึ้นเป็นอันมาก